УДК 820.161.2(092)
М. М. КОНОВАЛОВА
м. Маріуполь
beregivska@bk.ru

ОСОБЛИВОСТІ ЧАСОПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РОМАНУ УЛАСА САМЧУКА «НА ТВЕРДІЙ ЗЕМЛІ»

У статті критично осмислюються домінантні концепти художнього часу і простору роману Уласа Самчука «На твердій землі». Увага зосереджується на двох основоположних пластах художньої моделі часопростору – хронотопі великого міста та хронотопі дому. Наголошується на прийомі ретроспекції як організуючому композиційному принципі. Аналізуються особливості часопросторових відносин у художньо-біографічному тексті.

Ключові слова: часопросторовий континуум, урбаністичний хронотоп, ретроспекція, хронологія, топос.

Системні дослідження художнього часу і простору в літературознавстві та критиці почалися на початку ХХ ст., хоча певні передумови вивчення суб'єктивного сприйняття часу та простору, залежності його від бачення реципієнта спостерігалися раніше. Поняття «хронотопу» як формально-змістовної категорії (і як такої, що визначає жанр) обґрунтував відомий учений М. Бахтін. Згодом часопростір почав усвідомлюватись як обов'язковий атрибут художнього світу, а в літературознавстві визначилися історико-поетична (Д. Лихачов), міфопоетична (В. Топоров) та культурологічна (Ю. Лотман) тенденції в дослідженні часопростору художнього твору. Проблема часопростору в художньому тексті представляє певний науковий інтерес і для сучасних літературознавців. Творення часопросторового континууму в тексті є особливістю авторської художньої свідомості, у формуванні якої бере участь епоха, національна культура, релігія, етика, філософські та естетичні погляди письменника, літературні витоки його творчості та жанрова приналежність.

Структура художнього світу У. Самчука, засади його творення, поетика вираження авторської свідомості свідчать про те, що митець не «відображав» існуючу реальність, а моделював свій візійний світ (Р. Гром'як). Улас Самчук поставив перед собою завдання «бути літописцем українського простору» в сучасній йому добі. Пропагуючи ідею «великої літератури», митець написав неперевершені романи «Марія», «Волинь», «Морозів хутор» та ін., центром світобудови яких була українська земля. Своєрідне розширення горизонтальної динаміки художнього простору і хронологічного вектору художнього часу письменник запропонував у романі «На твердій землі». Автор позиціонує утвердження української людини на американському континенті, кардинально змінюючи європоцентричне мислення на американоцентричне (І. Руснак).

Осмислення закоріненої в національному ґрунті художньої практики Самчука у світлі сучасних методологій позиціонується у розвідках українських науковців. Літературознавець Р. Гром'як простежив трансформацію художнього світу Самчука на філософськоестетичному, фабульно-сюжетному, характерологічноперсонажному і наративно-стильовому рівнях. Естетичні, культурологічні переконання прозаїка, сутність виробленої ним філософії культури й мистецтва дослідила І. Руснак. Поетику світомислення Уласа Самчука крізь призму художньо-філософської концепції віталізму, екзстеційної парадигми та есхатологічного прочитання запропонувала Н. Плетенчук.

Дана розвідка має за мету проаналізувати особливості часопросторової організації роману Уласа Самчука «На твердій землі». Нашим завданням буде визначити домінантні концепти часопростору роману, які виражаються через: модальність часу (минуле, теперішнє, майбутнє) й тип простору («свій», «чужий», «відкритий», «закритий»); структуру часу (лінійний, циклічний) й структуру простору; «хронологізацію» часу (день, місяць, рік) та масштаби простору («топос», «локус»).

Часопросторовий континуум Канади впевнено входить у роман з перших його сторінок. Він виражається через топіку таких міст, як Монреаль, Ванкувер, Торонто і моделюється на використанні їх атрибутики. Елементами

атрибутики є вулиці, будинки, ресторани, потяг-експрес, таксі тощо. Спосіб презентації міст внутрішній – це враження персонажа від побаченого. Герой бачить місто і висловлює свої враження. Споглядаючи, він стає учасником життя міста, живе його ритмом, взаємодіє з ним. Автор не акцентує увагу на модифікації міст за масштабом (провінційне містечко, столичне місто, поселення тощо). Урбаністичний хронотоп письменника вирізняється масштабністю бачення самої природи міст. Це міста майбутнього. Кожне з них – це величний часопростір з неоновими рекламами, багатолюдними вулицями і величезною кількістю «моторових возів», де на пероні чути англійську, французьку, німецьку, українську мови; це вражаюче поєднання творчості стихійних сил природи і людського планування, де «хмарочоси природного ґраніту і хмарочоси залізо-бетону, на тлі сіро-синього моря», творять панорамне зосередження «краси і маєстату» [4, 77]. Домінантні концепти простору роману, в якому органічно поєднано дві стихії: природу та цивілізацію, характеризують Канаду як «сплав націй... Нова, тверда, нержавіюча сталь рас, мов, духів смаків... Твердиня свободи, закована льодом півночі...» [4, 162]. Предметний світ країни – ліси й озера, граніт і залізобетон – не опозиціонує, а творить тандем.

Хронотоп Канади позиціонується єдністю трипланового висвітлення – минуле-сучасне-майбутнє. Міста, руйнуючи часові обмеження, відкривають для героя сучасне, сприяють поверненню в минуле, дають можливість передбачати майбутнє. Присутність різних часових порядків у міському просторі призводить до того, що персонаж екзистує одночасно в двох часових вимірах – теперішньому й майбутньому. Таке поєднання теперішнього і проекцій майбутнього в єдиному просторі є засобом утвердження культурних, економічних, соціальних і політичних позицій країни. Атрибути сучасного простору часом слугують своєрідним містком до повернення в минуле. Одним із таких атрибутів у романі є потяг-експрес. Його завдання – «пересікти континент» і зупинитися на березі Тихого океану. Неймовірні простори країни, її ландшафт змушують героя заглибитися в минуле Канади і висловити жаль, що він уже не належить до «тих перших, які пройшли цей континент» [4, 73]. Однак це чи не єдиний екскурс в минуле країни. Минулий час є превалюючим у хронотопі України. Для його відтворення використовується давній прийом ретроспекції. Він є ідеологічно вагомим у тексті. Герой пам'ятає минуле обмеженого простору і жорстокого антилюдського часу, який йому довелося пережити. Це не лише певний історичний момент, а й ціла епоха. «Мій час, – говорить Павло Данилів, – час антирозуму, антиправди, антилюдини, засадничого проти, час коми» [4, 72]. Апеляція до батьків Павла і Лени, до українських міст Харкова, Одеси, де вони народились чи виросли, таборів ДіПі ретроспективно повертають читача до психологічних образів України, до конкретних топосів, пам'ятних для героїв. Усе це позиціонує шлях української людини ХХ ст. і є відповіддю на питання чому вона опинилася на американському континенті.

Час у романі є логічно виструнченим, темпоральність у ньому передається з точністю до годин і навіть хвилин, простір має ширину, довжину, глибину, тривалість. Він чітко окреслений, географічно визначений, просторовий, оптичний. Автор детально описує час, в якому відбуваються події, в першу чергу, вказує на дату приїзду героя до Канади, фіксуючи місяць, день та годину, акцентує увагу на вік героя: «Третього жовтня 1948 року... Мені тридцять чотири роки, у моїх руках дві валізи. Я на березі Америки, в Канаді з призначенням Ванкувер» [4, 73]; «Година дев'ята і сорок п'ять хвилин ранку. Субота. Восьме жовтня» [4, 75]. У реалістичній романістиці такий прийом створює ефект документальної правдоподібності та хронікальності.

Художній час у творі не є лінійним, однак він протікає плавно, без особливого прискорення з детальною хронологією і має біографічні риси. Роман починається з дуже значимої події – купівлі героєм власного будинку як першого важливого досягнення і подальшого соціального старту в чужій країні. Героєві на цей час виповнюється тридцять вісім років. Прийом ретроспекції, який виступає організуючим композиційним принципом і охоплює близько чотирьох років, повертає читача до часу приїзду Павла до Канади. Художній час уповільнюється, епічно-подієвий аспект розвивається лише за рахунок детального

аналізу минулого. Плавність часового плину, в якому переважають спогади та аналіз пережитого, наявність датування надають роману глибокої достовірності. Фабульний час твору разом з хронологічною ретроспективною вставкою розширюється до п'яти років. Купівля будинку посилює розвиток зовнішньої романної дії. Художній час прискорюється. Часовий контекст суттєво наповнюється і розширюється за рахунок досить розлогих просторових координат (описи вулиць, будинків тощо).

У дискурсі роману зосереджуються два основоположних пласти художньої моделі часопростору. Перший пласт розгортається навколо аналізованих хронотопів великих міст, в яких герой знаходиться в порожнечі, між небом і землею, загублений у просторі й часі, без права на власне місце. Другий – окреслює хронотоп його власних помешкань. Куплені та відремонтовані героєм власні будинки є головними просторовими об'єктами роману. Спочатку це «будинок із шести кімнат», з якого лише дві герой залишає для себе, а решту кімнат здає у користування іншим поселенцям, потім «простора, двоповерхова (…) вілла колоніального стилю з відкритою задньою терасою і округлою, заїздною площею», та гарно упорядкованим садом [4, 270]. Придбання дому стає тим поворотним пунктом у житті й свідомості героя, з якого «виокремлюється» його місце у просторовому континуумі канадської землі. Дім як освоєний людиною простір, наділений властивостями її захисту, протистоїть хаосу – неосвоєному простору. Розбудовуючи просторовий універсум дому, Самчук позиціонує своєрідну модель мікросвіту – людської душі. Через посередництво просторового образу дому майстерно зображуються емоції, інтимні переживання, соціальний статус, визначаються певні рівні пізнання героєм себе і свого місця у суспільстві. Крізь призму просторового континууму кожного з куплених помешкань простежується рівень самоствердження героя у «чужому» світі. Саме інтер'єр виступає виразником такого рівня. У першому помешканні герой ніби винаймає житло у себе. У вікно його кімнати потрапляє мало сонячного світла, скрізь старі, чужі чи позичені меблі (привезена стара валіза, знайдений у «травнику» кухонний столик, «вживаний, стовчений матрац, розложений просто на підлозі» тощо), що вказує на хитке матеріальне становище героя. Другий будинок герой Самчука облаштовує за власним бажанням. Помешкання виступає виразником його бажань і досягнень. На думку Л. Скориної, «дім символізує не лише прагнення до «омісцевлення», а й намагання висловити себе в будові» [5, 43]. Тому детальне моделювання мікросередовища в романі – важливий момент його композиційної структури.

Символічного значення в тексті набуває сад. Його як атрибут кожної української оселі та складову масштабного топосу України письменник переносить у просторовий вимір чужої землі. Локус саду має глибинний зміст, він позиціонує багатовимірне опросторовлення «чужого», його освоєння, «вростання» української людини у «тверду» канадську землю. Рясний весняний цвіт яблунь, про які Лена згадує в листах, говорить про матеріальне благополуччя Павла.

Канада – це Новий Світ, інший далекий континент, але її географічне розташування не асоціюється з кінцем світу. Називаючи її «твердою землею», автор ніби зменшує її географічну віддаль від України, надає їй рис реальності, досяжності. Це – тверда земля, яка поступово з «чужої» перетворюється на «свою». «Наше Торонто на всі боки розповзається. На схід, на північ, а особливо на захід, а ще краще в напрямку Ніагари. Ще рік, ще два, ще десять і це буде одне безконечне місто. І ніхто його не зупинить» [4, 432]. Усвідомлення своєї приналежності до цього простору виразно проявляється у конструюванні оповідної стратегії, визначальним маркером якої виступає семантичний вимір займенника «наше». Просторові координати назви роману «На твердій землі» виходять за межі семантики тексту і мають символічний характер. Концепт-символ «тверда земля» означає таку землю, на якій живе вільна особистість, яка має право перевіряти межі своїх можливостей, свобод і бажань.

Українські назви котеджів «Коломия», «Ялта» на далекому континенті – це своєрідне переплетення просторів України і Канади. Вони не протиставляються, а вростають у Новий Світ, стають його складовими. Проте, крім матеріально виражених зовнішніх виявів хронотопу часопростір обох країн сполучається у

внутрішньому хронотопі Павла. Головний герой, який намагався освоїти часопростір Канади, сам став часткою її простору, він присягнув «на вірність і послух» Канаді і отримав документ, який стверджував, що «Павло Данилів є канадським громадянином, на підставі акту про канадське громадянство і що він є управлений користатися всіма правами і привілегіями, як також підпорядковується відповідальності, зобов'язанням та обов'язкам канадського громадянина» [4, 440–441].

Прикметною рисою структури хронотопу є його відкритість, хоч дія роману не виходить за межі Канади. «Відкритий» час і простір твору передбачає наявність інших подій, що здійснювалися одночасно за межами його сюжету. Хронотоп роману включений у більш широкий часово-просторовий плин, у контекст історичної епохи, в якій мала місце друга хвиля еміграції українців з таборів ДіПі до Нової землі. У філософському плані, де домінантною є діалектика відносин людини і світу, хронотоп репродукує складний шлях людини в соціумі, а саме проблеми утвердження української людини в умовах еміграції. На превалюванні горизонтальності і зумовленої нею відкритості, делімітизації простору роману У. Самчука, «На твердій землі» вказує Н. Плетенчук. На думку дослідниці, «головний акцент поставлено на питанні здобування нового простору, адаптування до нього. На цій стадії художнього структурування автор піднімається на вищий ступінь філософсько-символічного осмислення українського простору – як глобально духовного континууму із знаком питання «хто ми» у європейському і світовому просторі» [2, 9].

Хронотоп канадських міст окреслює всю множину людських пристрастей і подій у його суспільстві, сконденсовує істотні прикмети історичного, побутового, біографічного часів. Однак увага автора сфокусована на українцях, представниках ДіПі, «насильно вирваних, штучно пересаджених» в інший простір, інше життя, «щоб пустити коріння в новий ґрунт і почати нове органічне зростання» [4, 12]. Саме українцям-емігрантам, які живуть в Канаді приділяється основна увага в романі. З новими мешканцями країни асоціюється національний простір у тексті, адже вони мають споріднені ментальні якості, прагнення та потреби, врешті, вони означують собою певний хронотоп – «свій» у просторі «чужого».

Вивчення художньої структури роману в аспекті часопростору є продуктивним у розкритті авторської сутності Самчука як невтомного експериментатора, структурні пошуки якого здійснювалися в руслі традицій і новацій європейської літератури ХХ ст. Своєю творчістю письменник намагався вивести українську літературу на світовий рівень розвитку, рівень «великої літератури». Можна вважати, що окремі явища поетики та стилістики його великої прози згодом увійшли в арсенал письменників ХХ сторіччя, зокрема це стосується поетики часопростору. Розгляд цього твору за допомогою традиційних і нових літературознавчих підходів і концепцій дав змогу відкрити глибинний, багаторівневий семантичний і формальний зміст Самчукового тексту.

Список використаних джерел

1. Гром'як Р. Про своєрідність художнього світу Уласа Самчука / Роман Гром'як // Наукові записки. Серія: Літературознавство. — Тернопіль: ТДПУ, 2000. — Вип. VI. — С. 6—15.
2. Плетенчук Н. Поетика світомислення Уласа Самчука: автореф. дис. … канд. філол. наук / Наталія Плетенчук. — Івано-Франківськ, 2002. — 33 с.
3. Руснак І. Художня модифікація національної історіософії в прозі Уласа Самчука. автреф. дис. … доктора філол. наук / Ірина Руснак. — К., 2007. — 53 с.
4. Самчук У. На твердій землі / Улас Самчук. — Торонто, 1966. — 453 с.
5. Скорина Л. Дім як домінанта семантичного простору в романі У. Самчука «На твердій землі» / Людмила Скорина // Слово і час. — 2005 — № 2. — С. 38—43.

M. KONOVALOVA
Mariupol

THE PECULIARITIES OF CHRONOTOPE ORGANIZATION OF THE NOVEL BY ULAS SAMCHUK «ON THE SOLID GROUND»

The article critically dwells upon the dominant concepts of artistic time and space of the novel by Ulas Samchuk «On the solid ground». The focus is on two basic layers of the artistic models of the chronotope – the chronotope of a big city and the chronotope of home. The article notes on the retrospective technique as organizing compositional principle. The peculiarities of time and space relations in artistic and biographical text are analyzed.

Key words: time and space continuum, urban chronotope, retrospective, chronology, topos.

М. М. КОНОВАЛОВА
г. Мариуполь

ОСОБЕННОСТИ ПРОСТРАНСТВЕННО-ВРЕМЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ РОМАНА УЛАСА САМЧУКА «НА ТВЕРДОЙ ЗЕМЛЕ»

В статье критически осмысливаются доминантные концепты художественного времени и пространства романа Уласа Самчука «На твердой земле». Внимание сосредоточивается на двух основоположних пластах художественной пространственно-временной модели – хронотопе большого города и хронотопе собственного дома. Акцентируется на прийоме ретроспекции как организующем композиционном принципе. Анализируются особенности пространственно-временных отношений в художественно-биографическом тексте.

Ключевые слова: пространственно-временной континуум, урбанстический хронотоп, ретроспекция, хронология, топос.

Стаття надійшла до редколегії 30.03.2015 р.

УДК 821.161.2-31 ЩЕРБАК

І. Л. КОРЕНОВСЬКА
м. Миколаїв
Kirynaleon1511@yandex.ru

ПОЕТИКА РОМАНУ-АНТИУТОПІЇ ЮРІЯ ЩЕРБАКА «ЧАС СМЕРТОХРИСТІВ: МІРАЖІ 2077 РОКУ»

У статті розглянуто особливості поетики роману-антиутопії Юрія Щербака, розкрито його жанрові ознаки, окреслено специфіку моделювання автором анти утопічної дійсності.

Ключові слова: роман, антиутопія, жанр, поетика, стиль.

Жанр антиутопія з'явився на початку ХХ століття, але до цього часу в літературознавстві тривають дискусії щодо визначення його природи та специфіки функцій. Така ситуація зумовлена розмаїттям думок як щодо ґенези жанру, історії, так і щодо його перспектив. У класичному літературознавстві антиутопія інтерпретується як негативна утопія, зображення в художній літературі небезпечних наслідків, пов'язаних з експериментуванням над людством задля його «поліпшення», певних, часто принадливих соціальних ідеалів [4, 48]. Для антиутопії характерним є зображення суспільства, котре «переболіло утопізмом і перетворилося внаслідок цього в позбавлену пам'яті і мрії «криваву хвилинність» [6, 7–8].

Гострі ключові моменти суспільно-політичного життя в українському просторі ХХІ століття викликають підвищення інтересу до жанру антиутопії. Однією з найяскравіших антиутопій української літератури пострадянського періоду став роман Юрія Щербака «Час смертохристів: Міражі 2077 року» (2011 р.), що відкрив трилогію «Таймон», як «охрестив» її сам автор. Антиутопія привернула увагу критики як своєю художньою неординарністю, так і гостротою та актуальністю порушених проблем. Перші виступи відразу ж наголосили на винятковій важливості роману, що поширює його значення навіть поза рамками літературного процесу. Художній світ твору досліджували О. Гольник [1], М. Кірячок [3], Л. Онишкевич [5]. Науковців насамперед хвилюють дві взаємопов'язані проблеми – жанрова своєрідність роману та його естетична цінність.

Мета нашого дослідження – розкриття особливостей поетики роману-антиутопії Юрія Щербака «Час смертохристів: Міражі 2077 року».

У спеціальній літературі вже склалася стійка тенденція шукати відповідності тому часові, що зображений у романі, та фактам або явищам в дійсності автора й читача. Звідси, спроби віднесення романів-антиутопій до жанру «роману-попередження» та фіксації їхньої прогностичної функції [2]. Припускаємо, що «злободенність» і пов'язана з нею «іносказаність» романів-антиутопій – структурна характеристика жанру. Можна провести паралелі, побачити тонку межу між художньою й реальною дійсністю, між світом героя й світом автора та читача. Специфічна для роману-антиутопії особливість цієї грані полягає в явному зближенні двох зазначених дійсностей. У стилістиці антиутопії домінує спрямованість у майбутнє, однак переносячи читачів на десятки років вперед, письменник у художній тканині тексту відтворює реаліїї сьогодення.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

НАУКОВИЙ ВІСНИК

МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ (літературознавство)

№ 1 (15)
квітень 2015 р.

Внесено до Переліку фахових видань України
галузі «Філологічні науки (літературознавство)»
(наказ Міністерства освіти і науки України № 1528 від 29.12.2014 р.)

Миколаїв
МНУ імені В. О. Сухомлинського
2015

УДК 81+82
ББК 81/83
Н 34

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 12 від 30.04.2015 р.)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ковпік С. І. доктор філологічних наук, професор (ДВНЗ «Криворізький національний університет» Криворізький педагогічний інститут).

Михида С. П. доктор філологічних наук, доцент (Кіровоградський державний педагогічний університет імені В. Винниченка).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Будак В. Д. доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України; голова редакційної комісії;

Філатова О. С. доктор філологічних наук, професор; головний редактор;

Підопригора С. В. кандидат філологічних наук, доцент; відповідальний секретар.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Майстренко М. І. доктор філологічних наук, професор (Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського);

Коч Н. В. доктор філологічних наук, доцент; (Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського);

Бондарева О. Є. доктор філологічних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка);

Мусій В. Б. доктор філологічних наук, професор (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова);

Погребна В. Л. доктор філологічних наук, професор (Запорізький національний технічний університет);

Семенюк Г.Ф. доктор філологічних наук, професор (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);

Ткачук М. П. доктор філологічних наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка);

Брузгене Р. А. доктор гуманітарних наук, доцент (Університет імені Миколаса Ромериса, Вільнюс, Литва);

Барталіш Ю. кандидат філологічних наук (Університет імені Бабеша-Бояї, Клуж-Напока, Румунія);

Гурдуз А. І. кандидат філологічних наук, доцент (Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського);

Старовойт Л. В. кандидат філологічних наук, доцент (Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського).

Н 34 **Науковий вісник** Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство) : збірник наукових праць / за ред. О. С. Філатової. — № 1 (15). — квітень 2015. — Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2015. — 292 с.

У збірнику наукових праць вміщено статті з актуальних проблем теорії та історії літератури, компаративістики, сучасного літературного процесу. Розглядаються питання поетики літературного твору, наративних стратегій, літературної герменевтики, жанрових систем тощо. Порушені літературознавчі проблеми ґрунтуються на широкому матеріалі української, російської, англійської, французької, американської, єврейської літератур.

У розділі «Рецензії» пропонуються відгуки про результати наукових досліджень українських літературознавців. Розділ «Архіви. Публікації» знайомить із архівними матеріалами І. Чендея, В. Перетца.

Видання адресоване науковцям, аспірантам, студентам-філологам.

УДК 81+82
ББК 81/83

© Миколаївський національний університет
імені В.О. Сухомлинського, 2015

ЗМІСТ

АВКСЕНТЬЄВА Г. А. Своєрідність поетики роману Ю. Мушкетика «Гетьманський скарб» 9

БИКОВА Т. В. Художній вияв «внутрішньої драми» Гуцульщини у творах західноукраїнських письменників кінця XIX – початку XX століття 13

БІЛИЧЕНКО О. Л. Місце «Спогадів» Надії Суровцової в українській жіночій мемуаристиці 19

БОНДАР Л. О. «Шруба» Ярослава Верещака: шевченківський дискурс у контексті сучасного наративу 23

ВІРЧЕНКО Т. І. Історичне та критичне осмислення сучасної української літератури: досвід доктора Франка 28

ГАРБАР І. О. Сугестивна функція повтору у вступній промові адвоката (на матеріалі американського юридичного трилеру Джона Гришема 'Sycamore Row') 32

ГОЛУБІШКО І. Ю. Аналіз літературного твору в контексті міжвидових зв'язків 38

ГОРБОЛІС Л. М. Художнє відображення моделі «українець-тоталітарна система» в оповіданні Є. Кононенко «Зустріч у Сан-Франциско» 41

ГОРБОНОС О. В. Літературна казка у творчому доробку О. Бодянського: передісторія виникнення 48

ГУРДУЗ А. І., КЕДИК В. В. Логіка кольору в романах Дари Корній «Гонихмарник» і Марії Ряполової «Бурецвіт» 52

ДЕМЧИШИНА М. Г. Івентність як визначальна ознака жанру новели (до постановки проблеми) 57

ІЛЬКІВ А. В. Концепт «серце» в інтимних листах українських романтиків 61

КЛЕЙМЕНОВА Т. В. Жанрова та ідейно-тематична специфіка малої прози Івана Садового 65

КОВПІК С. І. Психопоетика «Автобіографії» Марка Черемшини 70

КОВТОНЮК Н. П. Полісемантичний концепт «слова» в прозі Е. Андієвської 74

КОЗЛОВ Р. А. Європейський літературний канон 19 ст. за Іваном Франком (діалог «На склоні віку») 79

КОЛОМІЄЦЬ Н. Є. Художні надбання зрілого Середньовіччя та їх модифікація в добу Відродження 83

КОНОВАЛОВА М. М. Особливості часопросторової організації роману Уласа Самчука «На твердій землі» 87

КОРЕНОВСЬКА І. Л. Поетика роману-антиутопії Юрія Щербака «Час смертохристів: міражі 2077 року» 91

КОРІВЧАК Л. Д. Функціональність міфологеми дороги в ліриці М. Чернявського 94

ЛИМАН Д. Ю. Українська література між Сходом і Заходом у рецепції Дмитра Донцова 97

МХИТАРЯН О. Д. , ЯРЕМЕНКО С. А. Специфіка художнього моделювання образів-антиподів у «Казці про калинову сопілку» О. Забужко 101